

AMMATTIOPISTO LUOVIN OPISKELIJOIDEN TASA-ARVO-
JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Sisällys

1. Johdanto, tavoitteet ja arvot	2
2. Lainsäädännöllinen perusta	2
3. Suunnitelman kesto ja seuranta	3
4. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo opetustoiminnassa	4
4.1. Opiskelijavalinnat, opinto-ohjaus ja opintojen valinnaisuus	5
4.2. Opetusjärjestelyt ja syrjinnän ehkäisy	6
4.3. Opintosuoritusten arviointi	8
4.4. Oppimisympäristöt	8
4.5. Asenteellinen, sosiaalinen ja psyykinen esteettömyys	9
4.6. Seksuaalinen ja sukupuolinen häirintä ja seksuaalinen ahdistelu	10
4.7. Yhdenvertaisuus eri toiminta-alueilla ja paikkakunnilla	10
5 Arvio edellisen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttamisesta ja tuloksista	11
6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta kaudelle 2026–2029	12
7. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustoiminnan nykytila ja tavoitteet kaudelle 2026–2029 ..	13
8. Tiedottaminen ja suunnitelman toteutumisen seuranta	15
LIITE 1: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminnan tavoitteet ja tulosten arviointi kaudella 2022–2025	17
LIITE 2: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 1.1.2026-31.12.2029	21

1. Johdanto, tavoitteet ja arvot

Tämä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kuvaa Ammattiopisto Luovin keskeiset tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet opiskelijoiden tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Suunnitelman keskeiset periaatteet ovat oppimisympäristöjen esteettömyys, saavutettavuus ja turvallisuus. Tavoitteena on varmistaa kaikille Luovin opiskelijoille yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen, kasvuun ja kehittymiseen heidän yksilöllisistä lähtökohdistaan.

Tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen oppilaitosyhteisön rakentuminen edellyttää vahvaa sitoutumista yhteisiin arvoihin. Suunnitelma edistää opiskelijoiden osallisuutta, hyvinvointia ja kasvua yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen tukee lisäksi laajempia yhteiskunnallisia päämääriä, kuten työllisyyden, osaamisen ja yleisen hyvinvoinnin vahvistamista.

Suunnitelma on osa Luovin strategista toimintaa. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi toteutetut toimenpiteet ovat järjestelmällisiä ja tavoitteellisia, mikä heijastuu läpi organisaation toiminnan. Suunnitelmassa huomioidaan sekä lainsäädännön velvoitteet että Luovin arvot:

- ❖ **Luottamus**
- ❖ **Uudistajuus**
- ❖ **Osaaminen**
- ❖ **Välittäminen**
- ❖ **Ilo**

2. Lainsäädännöllinen perusta

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen perustuu seuraaviin säädöksiin ja velvoitteisiin:

- **Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014):** Koulutuksen järjestäjän on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin sen edistämiseksi. Lain mukaan oppilaitoksella tulee olla suunnitelma syrjinnän ehkäisemiseksi ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Suunnitelma on laadittava ja päivitettävä säännöllisesti.
- **Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986):** Oppilaitoksen on laadittava toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma, joka sisältää selvityksen tasa-arvotilanteesta, toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aiempien toimenpiteiden toteutumisesta.

- **Perustuslaki** (731/1999), 6 §: Kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan esimerkiksi sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.
- **Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki** (1287/2013): Velvoittaa koulutuksen järjestäjää huolehtimaan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat keskeisiä periaatteita opiskeluhuollon järjestämisessä.
- **Laki ammatillisesta koulutuksesta** (531/2017): Sisältää määräyksiä opiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista sekä oppimisympäristöjen turvallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta.
- **Oppivelvollisuuslaki** (1214/2020): Korostaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia suorittaa oppivelvollisuus ja saada tarvitsemansa tuki.
- **Koulutusten ja tutkintojen perusteet**: Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen sisältyy tutkintojen ja koulutusten perusteisiin. Tämä velvoittaa oppilaitoksia huomioimaan nämä arvot opetuksessa, ohjauksessa ja oppimisympäristöissä.

3. Suunnitelman kesto ja seuranta

Tämä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2026–2029. Suunnitelma tarkistetaan ja sen toteutumista seurataan vuosittain opiskeluhuvinvoinnin ohjausryhmän koordinoimana. Tarvittaessa suunnitelmaa päivitetään vastaamaan muuttuvia tarpeita ja olosuhteita.

Ihmisten moninaisuus yhdistettynä tasa-arvoon on voimavara, joka rikastuttaa toimintaa ja luo hyvinvointia. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo tarkoittavat Luovissa paitsi fyysisen ympäristön, viestinnän ja työskentelyvälineistön suunnittelemista kaikille käyttäjäryhmille soveltuvaksi, myös ilmapiirin luomista sellaiseksi, että kaikki tulevat oikeudenmukaisesti kohdelluiksi. Tavoitteena on saavutettava oppilaitos, jossa yhdistyy palvelujen saatavuus, välineiden käytettävyys, tiedon ymmärrettävyys ja mahdollisuus osallistua itseään koskevan päätöksentekoon.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus ilmenevät Luovissa esimerkiksi:

- pedagogista hyvinvointia vahvistavassa toimintakulttuurissa, vuorovaikutuksessa ja viestinnässä
- tilojen, laitteiden ja oppimisympäristöjen turvallisuudessa ja saavutettavuudessa
- hakijoiden yhdenvertaisena kohteluna opiskelijavalinnoissa
- opetusjärjestelyjen ja pedagogisten menetelmien opiskelijälähtöisissä toteutuksissa
- ohjauksen laadukkaassa toteutuksessa opintojen eri vaiheissa

- osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa
- osaamisen arvioinnissa
- syrjinnän, kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisyssä sekä välittömässä tilanteisiin puuttumisessa

Yhdenvertaisuus on tukea tai esteiden poistoa

Kuva 1: Mitä syrjintä on ja mitä se ei ole (Unicef materiaalipankki:

<https://www.lapsiystavallinenkunta.fi/lapsen-oikeuksien-teemapaketit>)

Luovi on sekä työnantaja, viranomainen että oppilaitos, joten yhdenvertaisuutta tulee toteuttaa kaikissa näissä rooleissa. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen on meidän jokaisen vastuulla, se näkyy kaikessa mitä teemme ja sanomme.

4. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo opetustoiminnassa

Opiskeluyhteisön tasa-arvo ja yhdenvertaisuus muodostavat keskeisen perustan kunnioittavalle ilmapiirille, jossa moninaisuutta arvostetaan ja jokaiselle turvataan yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja oppia. Opetuksen tasolla tämä toteutuu huomioimalla moninaisuus oppimateriaaleissa,

oppimisympäristöissä sekä vuorovaikutuksessa opiskelijoiden kanssa. Käytännössä opiskelijoiden itsemääräämisoikeutta, kuten oman identiteetin ja nimen käyttöä, kunnioitetaan eikä opiskelijoita määritellä heidän puolestaan.

Viestinnässä kiinnitetään huomiota sukupuolittietoiseen kielenkäyttöön: vältetään stereotyyppisiä ilmaisuja ja suositaan termejä, jotka eivät sulje ketään ulkopuolelle. Tämä koskee sekä arkikieltä että virallisia dokumentteja. Sukupuolittietoinen kieli tukee tasa-arvon toteutumista ja vahvistaa opiskelijoiden kokemusta siitä, että heidän identiteettinsä tunnustetaan ja otetaan huomioon.

Esteettömyys tarkoittaa turvallista ja hyväksyvää ympäristöä, jossa jokainen voi toimia yhdenvertaisesti riippumatta ominaisuuksistaan. Se sisältää:

- palvelujen saatavuuden (esim. opiskeluhuollon palvelut kaikkien ulottuvilla)
- välineiden ja tilojen käytettävyyden (esim. oppimisympäristöt ja digitaaliset työkalut)
- tiedon ymmärrettävyyden (selkokieli, monikielisyys)
- mahdollisuuden osallistua päätöksentekoon (osallisuus ja kuulluksi tuleminen)

Saavutettavuus puolestaan liittyy erityisesti digitaalisiin palveluihin ja sisältöihin. Se tarkoittaa, että verkkopalvelut, oppimisalustat ja materiaalit ovat teknisesti ja sisällöllisesti sellaisia, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta esimerkiksi näkö-, kuulo- tai motorisista rajoitteista.

4.1. Opiskelijavalinnat, opinto-ohjaus ja opintojen valinnaisuus

Luovin opiskelijavalinnat perustuvat valtakunnalliseen lainsäädäntöön, joka takaa hakijoille yhdenvertaiset ja läpinäkyvät käytännöt. Keskeisiä säädöksiä ovat **laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)**, **perusopetuslaki (628/1998)** sekä **oppivelvollisuuslaki (1214/2020)**. Näiden perusteella jokaisella oppivelvollisella on oikeus jatkaa opintojaan perusopetuksen jälkeen. Hakeminen tapahtuu valtakunnallisessa yhteishaussa **Opintopolku-palvelun** kautta sekä jatkuvana hakuna oppilaitoksen omien käytäntöjen mukaisesti.

Valintojen tavoitteena on tarjota koulutusmahdollisuuksia niille hakijoille, jotka tarvitsevat opinnoissaan vaativaa erityistä tukea. Valintaprosessiin sisältyvä ohjaus ja konsultointi ovat osa oppivelvollisuuslain mukaista nivelvaiheen yhteistyötä, jonka tarkoituksena on ohjata nuori hänelle sopivaan koulutukseen.

Opetushallituksen määräykset terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksista koskevat ainoastaan niitä ammatillisia tutkintoja, joissa opiskelijan fyysinen ja psyykinen toimintakyky sekä turvallisuus ovat olennaisia osia koulutusta ja työtehtäviä. Tällaisia ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveystieteiden, kuljetusalan sekä lasten ja asiakkaiden kanssa tehtävään työhön liittyvät tutkinnot. Näissäkin tilanteissa koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on yhdenvertaisuuslain mukaisesti toteuttaa kohtuulliset mukautukset ja tarvittavat opetusjärjestelyt, jotta opiskelija voi osallistua koulutukseen muiden kanssa tasa-arvoisesti. Terveystilan tai toimintakyvyn haasteet eivät siten yksinään estä opiskelijaksi pääsyä, mikäli opiskelun esteitä voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Luovi noudattaa Ammatillisten erityisoppilaitosten verkoston (AMEO) yhteisiä hakeutumiskäytäntöjä, jotka tukevat vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden oikeuksia ja sujuvaa siirtymää koulutukseen. Henkilökohtaistamisen ja saavutettavien oppimisympäristöjen avulla varmistetaan, että opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen ja mukautukset terveydentilasta tai toimintakyvystä riippumatta.

Opintojen henkilökohtaistaminen perustuu tutkinnon tai koulutuksen perusteisiin. Henkilökohtaistamisessa selvitetään opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, laaditaan opintojen aikataulu ja sovitaan opintojen tavoitteet, menetelmät ja palvelut. Näiden pohjalta laaditaan yhdessä opiskelijan kanssa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka toteutumista seurataan ja päivitetään säännöllisesti opintojen aikana.

Jos hakijalla on kieli- tai kulttuuritaustaan liittyviä erityistarpeita, ne kartoitetaan hakeutumisvaiheessa. Mikäli hakijan äidinkieli on muu kuin suomi, hänen kielitaitonsa voidaan arvioida erillisellä testillä, jotta varmistetaan valmiudet opiskella suomen kielellä.

Kaikissa opiskelijavalinnoissa korostuvat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Tavoitteena on varmistaa, että valinnat, ohjaus ja opintojen valinnaisuus toteutuvat avoimesti, oikeudenmukaisesti ja opiskelijan yksilölliset tarpeet huomioiden.

4.2. Opetusjärjestelyt ja syrjinnän ehkäisy

Luovissa opetusjärjestelyt suunnitellaan niin, että jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus oppia ja kehittyä omien kykyjensä ja tavoitteidensa mukaisesti. Opetus toteutetaan esteettömissä ja saavutettavissa oppimisympäristöissä, joissa huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset tarpeet. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi:

- monipuolisia opetusmenetelmiä ja joustavia aikatauluja
- pienryhmäopetusta, etä- ja hybridiratkaisuja
- oppimisen apuvälineitä ja digitaalisia ratkaisuja
- yksilöllisiä oppimateriaaliratkaisuja
- hyvinvointia sekä opiskelu- ja työelämävalmiuksia tukevia palveluja ja ohjausta

Opetuksessa ja ohjauksessa kiinnitetään erityistä huomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Tämä näkyy arjen käytännöissä ja toimintakulttuurissa, jossa korostetaan:

- ihmisoikeuksien kunnioittamista kaikissa tilanteissa
- demokratian ja osallisuuden edistämistä yhteisessä päätöksenteossa
- kestävän tulevaisuuden valmiuksia
- kulttuurisen moninaisuuden ja oman identiteetin tukemista
- sosiaalisen vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden vahvistamista
- vastuun ottamista omista valinnoista
- yhdenvertaisuuteen perustuvia opetuskäytäntöjä ja pedagogisia ratkaisuja
- opiskelijan tuen tarpeen mukaista resursointia opetukseen ja ohjaukseen
- henkilöstön perehdyttämistä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiin

Syrjinnän ja epätasa-arvoisen toiminnan ennaltaehkäisy on Luovissa keskeinen periaate. Käytännön toimenpiteitä ovat:

- Kiusaamisen tunnistaminen ja kiusaamiseen puuttuminen kaikissa muodoissaan.
- Seksuaalisen häirinnän tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja puuttuminen selkeän toimintamallin mukaisesti.
- Varhainen puuttuminen epäasialliseen kohteluun ja turvallisen ilmapiirin ylläpitäminen.

Luovi hyödyntää myös tunne- ja turvataitokasvatusta sekä vahvuuslähtöisiä menetelmiä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi. Näillä vahvistetaan opiskelijoiden kykyä tunnistaa omat rajansa, kunnioittaa toisten rajoja ja toimia rakentavasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

4.3. Opintosuoritusten arviointi

Opiskelijoiden osaamisen arviointi toteutetaan ammatillisen koulutuksen lainsäädännön (531/2017), tutkinnon perusteiden ja Opetushallituksen määräysten mukaisesti. Arvioinnin tavoitteena on varmistaa, että opiskelijan osaaminen vastaa tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita. Arviointi on osaamisperusteista, kriteeriperusteista ja työelämälähtöistä, ja se kattaa kaikki tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset.

Arvioinnin periaatteet:

- arvioinnissa huomioidaan vain ne tekijät, jotka on kuvattu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa ja tutkinnon perusteiden arviointikriteereissä.
- arviointi tehdään tutkinnon osittain ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueittain.
- arviointi perustuu viisiportaiseen arviointikriteeristöön (1–5), joka on yhteinen kaikille ammatillisille tutkinnon osille.
- arviointi on tasapuolista ja yhdenvertaista: opiskelijan henkilökohtaiset ominaisuudet, tausta tai muu ei saa vaikuttaa arviointiin.

Arvioijat ja työpaikkaohjaajat:

- Arvioinnista vastaavat opettajat ja tarvittaessa työelämän edustajat (esim. työpaikkaohjaajat), jotka tuntevat tutkinnon perusteet ja arviointikriteerit.
- Koulutuksen järjestäjä huolehtii siitä, että myös työpaikkaohjaajat ja näyttöjen vastaanottajat perehdytetään arviointiohjeisiin ja ymmärtävät yhdenvertaisuuden merkityksen arvioinnissa.

Opiskelijalla on oikeus pyytää arvioinnin tarkistamista, jos hän katsoo, että arviointiperusteita on sovellettu virheellisesti.

4.4. Oppimisympäristöt

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus on varmistaa, että oppimisympäristöt ovat esteettömiä ja saavutettavia kaikille opiskelijoille. Esteettömyys tarkoittaa fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista ympäristöä, jossa liikkuminen ja toiminta ovat turvallisia ja ergonomia tukee opiskelijoiden hyvinvointia. Tilojen suunnittelussa ja käytössä huomioidaan myös turvallisuusnäkökulma. Luovin paikkakuntakohtaiset pelastussuunnitelmat ja kriisisuunnitelmat ovat saatavilla Satamassa ja Mastossa, mikä varmistaa selkeät toimintamallit hätä- ja kriisitilanteissa.

Oppimisympäristöjen kehittämisessä digitalisaatio on merkittävässä roolissa. Teknologian nopea

kehitys tarjoaa mahdollisuuksia luoda oppimiskäytäntöjä, jotka tukevat esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Luovissa digitaalisia oppimisympäristöjä ja teknologiaratkaisuja kehitetään jatkuvasti, jotta opetus olisi monipuolista ja vuorovaikutus opiskelijoiden ja henkilöstön välillä sujuvaa. Digitaaliset työkalut ja oppimateriaalit mahdollistavat tiedon hankinnan, arvioinnin sekä uuden tiedon tuottamisen ja jakamisen eri muodoissa. Opiskelijoita ohjataan aktiivisesti hyödyntämään näitä ratkaisuja osana oppimistaan ja ammatillista kehittymistään.

Kaikkien oppimisympäristöjen suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Opetushallituksen ohjeita esteettömyydestä, saavutettavuudesta ja turvallisuudesta. Tämä tarkoittaa, että fyysiset tilat, digitaaliset palvelut ja pedagogiset käytännöt rakennetaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaisesti.

4.5. Asenteellinen, sosiaalinen ja psyykinen esteettömyys

Luovin mission mukaan tavoitteenamme on löytää yhdessä opiskelijoiden kanssa kaikille väylä työhön ja hyvään elämään. Meillä on erityinen koulutustehtävä, jonka tavoitteisiin sisältyy myös suvaitseva ja salliva, monenlaisten osaajien maailma.

Asenteellinen, sosiaalinen ja psyykinen esteettömyys luovat perustan oppilaitoksen toiminnalle, jossa otetaan huomioon opiskelijoiden osallisuus ja hyvinvointi. Luovissa asenteellisella esteettömyydellä tarkoitetaan yhdenvertaista asennoitumista jokaisen opiskelijan opiskelumahdollisuuksiin hänen ominaisuuksistaan tai taustastaan riippumatta. Sosiaalisesti esteettömässä oppilaitoksessa jokainen opiskelija voi tuntea kuuluvansa oppilaitosyhteisöön ja osallistua sosiaaliseen toimintaan. Kun toiminnassa otetaan huomioon esimerkiksi erilaiset kulttuurit, voidaan parantaa sosiaalista ja asenteellista esteettömyyttä.

Psyykinen esteettömyys voidaan nähdä mielen hyvinvointina, joka tarjoaa eväitä ja voimavaroja oppimiseen ja kehittymiseen. Opintojen aloitus on monelle nuorelle haasteellinen vaihe elämässä. Elämänmuutokset voivat vaatia erityisen paljon voimavaroja ja siksi opiskelijoiden mielenterveyteen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvät palvelut ja verkostoyhteistyö ovat osa Luovin toteuttamaa yhteisöllistä opiskeluhuoltoa sekä yksilöllistä vaativan erityisen tuen toteutusta. Näiden asioiden tiimoilta yhteistyö monialaisen verkoston kanssa on välttämätöntä.

Opiskelijoiden ja huoltajien osallisuutta tukevat toimintatavat ovat keskeinen keino tukea myös yhteisöllisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Osallisuutta vahvistetaan Luovissa varaamalla opiskelijoille ja huoltajille mahdollisuus ilmaista näkemyksensä kaikissa opiskeluun ja toiminnan arviointiin liittyvissä asioissa. Luovi toteuttaa huoltajille suunnatun palautekyselyn vuosittain.

4.6. Seksuaalinen ja sukupuolinen häirintä ja seksuaalinen ahdistelu

Luovissa kaikkia opiskelijoita, henkilöstön jäseniä ja vierailijoita kohdellaan yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti huolimatta heidän sukupuolestaan tai sukupuolen ilmaisustaan. Sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun kohdistuvaa syrjintää ja väheksyntää tai sukupuoleen perustuvaa ja seksuaalista häirintää ei hyväksytä missään tilanteessa.

Luovin jokaisella paikkakunnalla toimii 1–2 häirintäyhteyshenkilöä, jotka ovat asiantuntijoita häirintää ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja neuvovat ja tukevat seksuaalista häirintää, ahdistelua, kiusaamista, syrjintää tai muuta epätasa-arvoista kohtelua kohdanneita opiskelijoita ja heidän kanssaan toimivaa henkilöstöä. Häirintäyhteyshenkilöihin voi olla yhteydessä, vaikkei olisi itse häirinnän kohteena, mutta on nähnyt häirintää tai haluaisi keskustella mahdollista tavoista puuttua häirintään. Tarvittaessa häirintäyhteyshenkilö osaa ohjata lisäavun piiriin.

Ammattiopisto Luovin häirintäyhteyshenkilöt ovat laatineet ohjeen seksuaaliseen häirintään puuttumiseen. Ohje löytyy sekä Satamasta

<https://luovi.sharepoint.com/sites/koulutus/SitePages/SORA-asiat.aspx> että

luovi.fi-sivuilta osoitteesta <https://luovi.fi/wp-content/uploads/2021/02/toimintamalli-puuttuminen-seksuaaliseen-hairintaan.pdf>.

4.7. Yhdenvertaisuus eri toiminta-alueilla ja paikkakunnilla

Luovissa opiskelijan saamat opetus- ja opiskeluhyvinvoinnin palvelut ovat yhdenvertaisia riippumatta toiminta-alueesta tai paikkakunnasta. Luovin tutkintojen ja koulutusten perusteet sekä opinto- ohjauksen ja opiskeluhyvinvoinnin suunnitelmat perustuvat yhtenäisiin palveluihin ja toimintamalleihin, joiden toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti.

Jokaisella Luovin toiminta-alueella on yksi tai useampi opiskeluhyvinvointiryhmä, jonka peruskokoonpanossa on sekä henkilöstön että opiskelijakunnan edustajia.

Opiskeluhyvinvointiryhmien tehtävänä on:

- seurata yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumista
- ottaa kantaa havaitsemiinsa poikkeamiin
- tehdä kehittämissuunnitelmia havaitsemiinsa epäkohtiin
- toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäjänä
- olla mukana toteuttamassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuutta edistäviä tapahtumia ja toimintaa omalla vastuualueella

5 Arvio edellisen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttamisesta ja tuloksista

Tasa-arvolain mukaisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa tulee olla arvio aiempaan suunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja niiden tuloksista. Kaudella 2022–2025 suunnitelman toteutumista arvioitiin Luovon opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmän kokouksissa (31.10.2023 ja 25.1.2025) sekä Häirintäyhteysenkilöiden tapaamisessa Rovaniemellä 25.9.2024. Lisäksi suunnitelmaa kommentoitiin Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistossa syyskuussa 2024. Ylitarkastaja Matti Jutila antoi suunnitelmasta suullisen palautteen Häirintäyhteysenkilöiden tapaamisen yhteydessä Rovaniemellä todeten, että Luovon suunnitelma edustaa oppilaitosten parhaimmista sekä rakenteensa että tavoitteidensa konkreettisuuden ja mitattavuuden osalta. Hän suositteli seuraavalle suunnittelukierrokselle opiskelijoiden toiminnallisuuden lisäämistä ja monikanavaisten palautemahdollisuuksien hyödyntämistä, jotta myös heikot signaalit voidaan huomioida tulevan kauden toteutuksessa.

Miten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus näkyvät Luovissa?

Kuva 2: Opiskelijoiden ajatuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta Luovissa

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskaudella 2022–2025 toteutettiin myös kattava opiskeluhyvinvoinnin työpajakiertue, joka järjestettiin Luovon 11 paikkakunnalla. Työpajat oli suunnattu sekä opiskelijoille että henkilöstölle. Yksi keskeisistä työpajateemoista oli tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden nykytila sekä näiden osa-alueiden kehittäminen. Työpajojen tuloksena kehittämiskohteiksi nousivat seuraavat osa-alueet:

- **Opiskeluympäristön kehittäminen:** Panostetaan saavutettavuuteen, tiedon jakamiseen ja turvallisen, esteettömän ympäristön luomiseen, jossa yksilöllisyyttä tuetaan ja yhteisiä sääntöjä noudatetaan.
- **Yhteisöllisyys ja vuorovaikutus:** Vahvistetaan ryhmähenkeä, osallisuutta sekä toisten kunnioitusta ja osallistumismahdollisuuksia koko yhteisössä.
- **Opiskelijan kasvu ja kehitys:** Tuetaan jokaisen mahdollisuutta olla oma itsensä, opitaan kaveritaitoja ja lisätään opiskelijavaikuttamista sekä yhteistyötä työelämän kanssa.
- **Turvallisuus ja hyvinvointi:** Rakennetaan hyvä ilmapiiri, huomioidaan ruokailutilanteet ja laaditaan turvallisemman tilan periaatteet. Korostetaan vähemmistöjen tukemista ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassa.

Tarkempi yhteenveto tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 tavoitteista, toteutuksesta ja tuloksista on esitetty tämän suunnitelman liitteessä 1.

6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta kaudelle 2026–2029

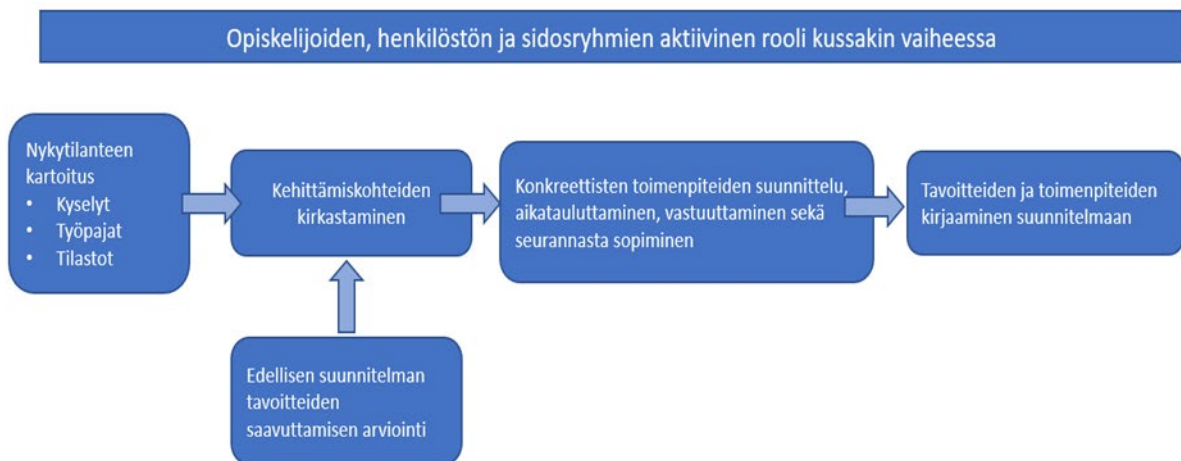
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta aloitettiin kattavalla nykytilanteen kartoituksella kaikilla Luovin toiminta-alueilla. Toteutustavaksi valittiin toiminnalliset opiskelijatyöpajat, jotka järjestettiin yhteistyössä opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa eri paikkakunnilla. Työpajojen toteuttamista varten laadittiin SEPPO-peli, johon opiskelijat osallistuivat 3–5 hengen ryhmissä. Peli sisälsi monivalintakysymyksiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta sekä tiimitehtäviä, joissa opiskelijat ideoivat tulevalle suunnittelukaudelle soveltuvia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimintamalleja ja menetelmiä. SEPPO-pelin jälkeen kokemukset käsiteltiin paikallisissa työpajoissa, ja niistä muodostettiin Luovi-tasoinen yhteenveto, johon koottiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminnan vahvuudet ja kehittämiskohteet kaudelle 2026–2029.

Kuva 3: SEPPO-pelin näkymä opiskelijoiden työpajoissa

Osana opiskelijoiden Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadintaa toteutettiin Luovissa myös opetus- ja ohjaushenkilöstölle suunnattu kysely seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen kohtaamisesta opetuksessa. Kyselyn toteuttivat Diakonia Ammattikorkeakoulun opiskelijat Enni Ryti ja Erika Similä osana opinnäytetyötään. Kyselyn tulosten pohjalta laadittiin opas ajankohtaisista seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen termeistä ja käsitteistä, sekä sateenkaarevien ihmisten kohtaamisesta opetus- ja ohjaustilanteissa.

Opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen

Kuva 4: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun vaiheet Ammattiopisto Luovissa (Karvonen 2011)

7. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustoiminnan nykytila ja tavoitteet kaudelle 2026–2029

Ammattiopisto Luovin opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminnan nykytilan arvioinnissa on hyödynnetty monipuolisia tietolähteitä, kuten opiskelijoiden työpajoista ja henkilöstökyselyistä kerättyjä aineistoja sekä kansallisten kyselyjen, kuten TEAViisarin ja Kouluterveyskyselyn, tuloksia. Näiden lähteiden tarjoamat vertailukelpoiset tilastotiedot sekä opiskelijoiden ja henkilöstön kokemukset ja näkemykset tukevat toiminnan suunnittelua ja kehittämistä.

Kouluterveyskyselyn (2025) tulosten perusteella Luovin opiskelijat kokevat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet oppilaitosyhteisössä hyväksi. Opiskelijoiden näkemykset huomioidaan oppilaitoksen kehittämisessä ja opiskelijoiden osallistuminen yhteiseen toimintaan on aktiivista. Yhteisöllisyyden kokemukset ja tyytyväisyys omaan elämään ovat niin ikään hyvällä tasolla

valtakunnallisesti. Opiskelu koetaan mielekkääksi erityisesti perustutkintokoulutuksessa. Hyvinvointialueiden opiskeluhuollon palvelut, kuten kuraattoripalvelut, on todettu toimiviksi, ja opiskelijat kokevat saavansa tarvitsemansa tuen. Opiskelu- ja työelämävalmiuksien edistämiseen liittyvät palvelut sekä toimintamallit ovat Luovissa toimivia, ja niiden saatavuutta on vahvistettu onnistuneesti esimerkiksi hanketoiminnalla.

TEAvisarin tulokset (2024) tukevat näkemystä Luovin vahvuuksista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Vakiintuneet toimintatavat näkyvät kaikilla osa-alueilla. Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet erottuvat myös TEAvisarin tuloksissa maan keskiarvoa parempina. Opiskeluhuollon kokonaisuus toimii pääasiassa hyvin ja palvelujen saatavuus on keskimääräistä parempi. Kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisy ja häirintään puuttuminen toteutuu Luovissa hyvin. Tästä esimerkkinä tyttöihin kohdistuneen seksuaalinen häirinnän selkeä vähentyminen vuoden 2022 TEAvisarin tuloksiin verrattuna.

Opiskelijoiden työpajoissa (10/2025) nousi esiin monipuolisia näkökulmia arjen tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Opiskelijat kokevat, että heitä kohdellaan sukupuolesta riippumatta tasapuolisesti ja että tuki ja palvelut ovat kaikkien saatavilla. Yhdenvertaisuus näkyy myös yksilöllisten opintopolkujen toteutumisena ja opiskelijoiden aidossa kohtaamisessa.

Esteettömyyttä ja saavutettavuutta tukevat selkeät ohjeet, pienet ryhmäkoot ja yhteisöllinen ilmapiiri. Haasteita puolestaan aiheuttavat melu, kirkkaat valot ja epäselvät ohjeet. Turvallisuuden tunnetta vahvistavat luotettavat aikuiset, ystävyysuhteet ja mahdollisuus olla oma itsensä.

Kyselyt ja työpajat toivat esiin myös kehittämiskohteita. Yksinäisyyden kokemukset ovat Luovissa hieman yleisempiä kuin valtakunnallisesti, mikä korostaa yhteisöllisyyden ja ystävyysuhteiden merkitystä. Harrastustoiminnan ja liikkumisen mahdollisuuksia tulisi lisätä, jotta kaikki voivat osallistua yhdenvertaisesti. Opiskelijoiden tulevaisuususkon vahvistaminen edellyttää uusia toimintamalleja ja tukitoimia.

Sukupuolten väliset erot on tärkeää huomioida, sillä tytöt kokevat enemmän ahdistuneisuutta ja yksinäisyyttä kuin pojat. Sukupuolitietoinen tuki ja palvelut ovat keskeisiä tasa-arvon edistämisessä. Lisäksi opiskeluhuollon palvelujen saatavuudessa ja laadussa on alueellisia eroja, erityisesti lääkäripalveluissa, mikä vaikuttaa yhdenvertaisuuteen. Huoltajien osallisuuden vahvistaminen sekä kansallisten arviointitulosten käsittely henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa ovat edelleen kehittämisen painopisteitä, jotta toimenpiteet voidaan kohdentaa tehokkaasti.

Suunnittelukaudella 2026–2029 Luovin tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, kehittää harrastustoimintaa ja liikkumisen mahdollisuuksia, tukea opiskelijoiden tulevaisuususkoa ja hyvinvointia sekä varmistaa, että palvelut ja tuki ovat yhdenvertaisesti saatavilla. Kehittämisessä painotetaan sukupuolisensitiivistä toimintakulttuuria, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisyn tehostamista sekä yhteistyön ja käytänteiden kehittämistä huoltajien ja henkilöstön kanssa.

Keskeiset vahvuudet:

Opiskelijoiden osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet
Yhteisöllisyys ja tyytyväisyys elämään
Toimivat opiskeluhuollon rakenteet ja palvelut
Vakiintuneet käytännöt terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä
Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy

Keskeiset kehittämiskohteet:

Yksinäisyyden vähentäminen ja ystävyyssuhteiden tukeminen
Harrastustoiminnan ja liikkumisen mahdollisuuksien lisääminen
Tulevaisuususkon vahvistaminen
Sukupuolten välisten erojen huomioiminen ja sukupuolittietoinen tuki
Opiskeluhuollon palvelujen tasalaatuisuus ja alueellisten erojen kaventaminen
Huoltajayhteistyön ja tulosten käsittelykäytänteiden kehittäminen

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmakauden 2026–2029 tavoitteet, menetelmät ja mittarit on kuvattuna tarkemmin tämän suunnitelman liitteessä 2.

8. Tiedottaminen ja suunnitelman toteutumisen seuranta

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadintaprosessista ja sisällöstä tiedotetaan opiskelijoille, henkilöstölle ja huoltajille. Suunnitelmaa käsitellään työpaikkakokouksissa, opiskeluhuvinvointiryhmissä, oppilaitoksen yhteisissä tilaisuuksissa sekä Satamassa ja Mastossa. Näissä keskusteluissa vahvistetaan yhteistä ymmärrystä siitä, mitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat Luovissa ja millä keinoilla niitä edistetään. Tilaisuuksissa tuodaan esiin myös aiheeseen liittyvä lainsäädäntö ja Luovin toimintatavat.

Suunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, mutta sen toteutumista seurataan säännöllisesti opiskeluhuvinvoinnin ohjausryhmän toimesta. Tarvittaessa suunnitelmaa päivitetään vuosittain opiskelijoilta, huoltajilta ja henkilöstöltä saadun palautteen, arviointien (esim. TeaViisari,

Kouluterveyskysely) ja mittaritietojen perusteella. Opiskeluhyvinvointiryhmien toiminta tarjoaa arvokasta tietoa siitä, miten toimenpiteet vaikuttavat arkeen ja missä tarvitaan kehittämistä. Näin varmistetaan, että suunnitelma pysyy ajantasaisena ja tukee aidosti tasa-arvoista ja yhdenvertaista oppimisympäristöä.

LIITE 1: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminnan tavoitteet ja tulosten arviointi kaudella 2022–2025

Tavoite	Toiminta	Vastuutahot	Aikataulu	Arviointi
1. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-tiedon levittäminen ja opiskelijoiden roolin vahvistaminen oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-toiminnassa	<p>Opiskelijat:</p> <ol style="list-style-type: none"> Opiskelijoille suunnattu kysely, jossa kartoitetaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä perehdytys ja koulutustarpeita sekä toteutustapoja Kyselyn perusteella laaditaan toimintasuunnitelma kauden tapahtumista ja koulutuksista Opiskelijoiden Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus työryhmien toiminnan käynnistäminen <p>Henkilöstö: Sisäisten koulutusten webinaarit</p> <p>Paikalliset toteutukset esim. pedagogisissa iltapäivissä</p> <ol style="list-style-type: none"> Perustason koulutus säännöllisesti sekä henkilöstölle että opiskelijoille tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta ja syrjimättömyydestä > Esteettömyyteen liittyvän tiedon jakaminen Luovi-sanasto <ul style="list-style-type: none"> henkilöstön perehdyttäminen 	<p>Opiskelu-hyvinvoinnin ohjausryhmä + asiantuntijat</p> <p>Sisäiset koulutukset/lisa Simula</p> <p>Luovin asiantuntijat</p> <p>Ulkoiset kouluttajat</p> <p>Sisäinen koulutus</p>	<p>1/2022 laadinta</p> <p>2–6/2022 toteutus</p> <p>08-12/2022-</p> <p>Suunnittelu</p> <p>4/2022</p> <p>Toteutus</p> <p>8/22–6/2023</p> <p>jalkautumisen seuranta</p> <p>2023–25</p>	<p>Kysely toteutettiin suunnitellusti. Toimintasuunnitelmassa korostui tarve tunne- ja turvataitojen harjoitteluun sekä erilaiset toimintamallit kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja turvallisemman tilan periaatteiden läpikäyntiin opiskelijaryhmien kanssa.</p> <p>Palautteiden sisältö nostettiin OLO-hankkeen, Opiskelijan äänellä-hankkeen ja TUNTURI-hankkeen sisältöihin. Opiskelijoiden Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmät eivät toteutuneet, mutta sisällöllisesti vaikuttamiskanava on toteutunut hankkeiden ja OHR-työskentelyn kautta.</p> <p>Koulutuksia suunniteltiin yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa. Opiskelijan äänellä- hankkeen suunnitelmaan sisällytettiin myös henkilöstökoulutuksia.</p> <p>Koulutukset ovat toteutuneet suunnitelman mukaisten sisältöjen osalta. Osasta koulutuksia on saatavissa myös tallenteet.</p>

	<p>inklusiiviseen eli osallistavaan kieleen ja sen käyttöönotto</p> <p>4. hlbtiq+ -verkosto, sen toimintaan tutustuminen ja toiminnan tukeminen</p> <p>5. Kulttuureihin liittyvän tiedon lisääminen</p> <p>6. Seksuaalinen häirintä ja turvataidot</p> <p>7. Neuropsykiatrisen opiskelijan kohtaaminen ja ohjaaminen</p>	Vanhempainliitto	Syksy 2022	
2. Oppimisympäristöjen ja tilojen esteettömyyden edistäminen	<p>1. Tasa-arvo- ja esteettömyyssuunnistuksessa kirjattujen paikallisten korjaus- ja muutosesitysten läpikäynti ja toteuttaminen.</p> <p>2. Opinnäytetyö oppimisympäristöjen esteettömyydestä ja saavutettavuudesta</p> <p>3. Luovi-tasoiset ohjeet/tarkistuslista esteettömien tapahtumien ja vierailujen järjestämisestä</p> <p>4. Sukupuolineutraalien tilojen kehittäminen myös asuntolat huomioiden</p> <p>5. Työelämän saavutettavuuden ja esteettömyyden edistäminen yhdessä työelämäkumppanien kanssa</p> <p>Fyysinen ympäristö - liikkuminen, ergonomia, apuvälineet, turvallisuus, aistiesteettämyys</p>	<p>1. Paikalliset esihenkilöt</p> <p>2. Tiia Gorski</p> <p>3. Asiantuntijaryhmä</p> <p>4. Asiantuntijaryhmä + Viestintä</p> <p>5. Asiantuntijaryhmä ja paikalliset toimijat</p> <p>6. Asiantuntijaryhmä, paikalliset toimijat, työelämäasiantuntijat</p> <p>Hanketoiminta?</p>	<p>1. Jatkuva</p> <p>2. 10/2023</p> <p>3. 10/2023</p> <p>4. 1/2024</p> <p>5. 3/2022–12/2025</p> <p>6. 1/2022–12/2025</p>	<p>1. Muutos- ja korjaustoimet on toteutettu paikallisesti. Osa tiloista on poistunut käytöstä</p> <p>2. Tiia Gorskin AMK ”Erityisopetuksen työkalut ammatillisessa koulutuksessa” https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202204195320 hyväksyttiin huhtikuussa 2022. Opinnäyte keskittyy yhteisöpedagogin ja ohjaustyötä tekevän henkilöstön keinoihin lisätä oppilaitosyhteisön ja oppimisen saavutettavuutta ammatillisessa erityisoppilaitoksessa. Työn tilaajana oli Luovi Helsinki.</p> <p>3. Tavoite siirtyy kaudelle 2026–2029 sisältäen myös turvallisemman tilan periaatteet.</p> <p>4. Toteutunut etenkin uudisrakennuksissa</p>

	<p>Psyykinen ympäristö - moninaisuuden arvostaminen voimavarana, kykyjen arvostus, kuulluksi tuleminen</p> <p>Sosiaalinen ympäristö - työyhteisön tiedot, taidot ja asenteet erilaisia tarpeita kohtaan</p> <p>Viestinnällinen ympäristö - tiedonsaanti, viestinnän selkeys, monikanavaisuus</p> <p>Jatkosuunnitelmissa taloudellinen esteettömyys - avustajan ja apuvälineiden huomiointi, työmatkojen kompensointi</p>			5. Toteutunut osittain. Siirretään tavoitteita myös kaudelle 2026–2029 osana työelämäyhteistyön kehittämistä ja palvelujen saavutettavuutta myös opiskelijoiden työelämäjaksoilla
<p>3. Järjestyssääntöjen ja turvallisuutta koskevien ohjeiden versiointi saavutettaviksi</p>	<p>1. Järjestyssääntöjen selkoversion julkaisu luovi.fi-sivuilla ja Mastossa</p> <p>2. Asuntoloiden järjestyssääntöjen katselmointi ja päivitys</p> <p>3. Järjestyssääntöjen kuvitettu versiointi/juliste opiskelijatyönä</p>	<p>1. Asiantuntijaryhmä + Viestintä</p> <p>2. Riina Karvonen + paikalliset toimijat</p> <p>3. opiskelijat</p>	<p>8–10/2023</p> <p>9–12/ 2023</p> <p>1–05/2024</p>	<p>Ammattiopisto Luovin selkeäkieliset järjestyssäännöt julkaistiin Mastossa 1.8.2023 ja kuvitetut järjestyssäännöt, joiden laatimisessa Telma-opiskelijat Luovi Oulusta olivat aktiivisesti mukana, julkaistiin niin ikään mastossa syksyllä 2024.</p> <p>Asumisen palveluissa on laadittu paikkakuntaakohtaisia järjestyssääntöjä, mutta Luovi-tasoiset asumisen järjestyssäännöt puuttuvat vielä. tavoite on siirretty kaudelle 2026–2029 osana OIVA-hankkeen tavoitteistoa.</p>

4. Luovi.fi -sivujen saavutettavuuden kehittäminen	<p>1. Opiskelijoiden palaute luovi.fi-sivujen saavutettavuudesta ja kehittämis ehdotuksista käydään läpi Luovin Viestinnän ja verkkosivuja päivittävien toimijoiden kanssa</p> <p>2. Sivuston saavutettavuuden jatkokehittäminen</p>	<p>1. Elina Koskela ja Riina Karvonen</p> <p>2. Elina Koskela + Haku- ja neuvontapalvelut / Tiina Pyyny</p> <p>Paikalliset vastuutoimijat</p>	<p>01/2022</p> <p>01/2022-</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Käynnissä</p>
5. Maston jatkokehittäminen opiskelijoiden viestintäkanavaksi	<p>1. Maston jatkokehittäminen ja hyödyntäminen opiskelijoiden ja opiskelijaryhmien viestintäkanavana. Kehittämistyössä huomioidaan opiskelijoiden antama palaute myös tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden näkökulmista.</p>	<p>Elina Koskela</p> <p>Haku- ja neuvontapalvelut/ Tiina Pyyny</p> <p>Riina Karvonen</p>	<p>1/2022– 12/2023</p>	<p>Käynnissä</p>

LIITE 2: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 1.1.2026-31.12.2029

Kategoria	Kehittämiskohde	Tavoite 2026–2029	Menetelmät	Aikataulu	Mittarit
Tasa-arvo	<ul style="list-style-type: none"> Sukupuolietoinen toiminta ja viestintä Henkilöstön osaaminen sateenkaarteemoissa 	<ul style="list-style-type: none"> Sukupuolietoisen tuen ja palveluiden kehittäminen Tasa-arvon kokemuksen vahvistuminen Henkilöstön osaamisen vahvistuminen Sukupuolietoisen sanaston käyttöönotto Sukupuolietoisen kielen käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan henkilöstökoulutus sukupuolietoisesta ohjauksesta ja viestinnästä Laaditaan opas sateenkaarevien ihmisten kohtaamiseen ja sukupuolietoiseen tukeen Otetaan käyttöön sukupuolineutraali kieli lomakkeissa ja viestinnässä Huomioidaan sukupuolen moninaisuus palvelujen ja tilojen suunnittelussa 	<p>2026: Henkilöstökoulutukset ja oppaan käyttöönotto</p> <p>2027: Ensimmäinen arviointi (TeaViisari)</p> <p>2028: Toimenpiteiden laajennus</p> <p>2029: Arviointi (TeaViisari, opiskelijakysely)</p>	<p>TeaViisarin tasa-arvon kokemuksen arviot (laadullinen)</p> <p>Kouluterveyskyselyn sukupuolten välisten erojen seuranta (%)</p> <p>Henkilöstökysely tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-toiminnasta (laadullinen)</p>
Yhden-vertaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijoiden sosiaalinen kiinnittyminen oppilaitosyhteisöön ja ystävyyssuhteiden edistäminen Monikulttuurisuus Rasminvastaisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Yksinäisyyden kokemukset Kouluterveyskyselyssä 2029 alle 10 % kaikissa vastaajaryhmissä Yhteisöllisyyden ja monikulttuurisuuden vahvistuminen Luovin kaikilla toiminta-alueilla 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan yhteisöohjauksen menetelmiä ja ryhmäytymisen tukea opiskelupäivien aikana ja asumisen palveluissa Suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa 	<p>2026: Toimenpiteiden käynnistys</p> <p>2027: Ensimmäinen arviointi (Kouluterveyskysely)</p> <p>2028: Toimenpiteiden laajennus</p> <p>2029: Lopullinen arviointi (Kouluterveyskysely, TeaViisari)</p>	<p>Kouluterveyskyselyn yksinäisyyttä kokevien osuus (%)</p> <p>Opiskelijakyselyjen yhteisöllisyyden arviot (laadullinen)</p>

			<p>monikulttuurisuuspäiviä ja teemapajoja</p> <ul style="list-style-type: none"> Huomioidaan opetussisällöissä monimuotoisuuden edistäminen ja rasisminvastaiset teemat Toteutetaan henkilöstökoulutus rasismien tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta 		
Yhden-vertaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijoiden tulevaisuususkko Opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet oman elämän suunnitteluun Huoltajayhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijoiden tulevaisuususkon vahvistuminen 10 %:lla Kouluterveyskyselyssä 2029 Uusien henkilökohtaistamiskäytänteiden juurtuminen arjen toiminnoiksi Huoltajien osallisuuden lisääminen ja yhteistyömallien kehittäminen Huoltajakysely vuosittain 	<ul style="list-style-type: none"> Jatkokehitetään osana henkilökohtaistamista ja uraohjausta yksilöllisten tulevaisuuden polkujen tukimalli ja mentorointiohjelma Toteutetaan huoltajille suunnattuja infotilaisuuksia webinaarimuodossa Jatkokehitetään huoltajien materiaalia luovi.fi-sivustolla toteutetaan vuotuinen huoltajakysely 	<p>2026: Yhteistyömallien suunnittelu</p> <p>2027: Ensimmäinen arviointi (TeaViisari, huoltajakysely)</p> <p>2028: Toimenpiteiden laajennus</p> <p>2029: Arviointi (TeaViisari, huoltajakysely)</p>	<p>Kouluterveyskyselyn tulevaisuususkkoa mittaava osuus (%)</p> <p>Opiskelijakyselyjen palaute (laadullinen)</p> <p>TeaViisarin huoltajayhteistyön arviot (%)</p> <p>Huoltajakyselyjen palaute (laadullinen)</p>
Esteettömyys ja saavutettavuus	<p>Hyvinvointialueen opiskeluhoillon palvelut</p> <p>Harrastustoiminnan ja liikunnan mahdollisuudet</p> <p>Työelämän saavutettavuuden ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Opiskeluhoillon palvelujen saatavuuden ja tasalaatuisuuden vahvistaminen ja alueellisten erojen kaventaminen Harrastustoimintaan osallistuvien 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan toiminta-alueilla opiskeluhoillon palvelukartoitus Varmistetaan opiskeluhyvinvoinnin ja opiskeluhoillon saatavuus työelämäjaksoilla ja etäpalveluissa 	<p>2026: Palvelukartoitus ja kehittämissuunnitelma</p> <p>2027: Ensimmäinen arviointi (TeaViisari)</p> <p>2028: Toimenpiteiden laajennus</p> <p>2029: Lopullinen arviointi (TeaViisari, opiskelijakysely)</p>	<p>TeaViisarin palvelujen saatavuuden arviot (%)</p> <p>Opiskelijakyselyjen palaute (laadullinen)</p> <p>TeaViisarin harrastustoimintaan osallistuvien määrä (%)</p>

	<p>esteettömyyden edistäminen yhdessä työelämäkumppanien kanssa</p>	<p>opiskelijoiden osuuden kasvu 15 %:lla ja päivittäin liikkuvien määrän kasvu 20 % Kouluterveyskyselyn kaikissa vastaajaryhmissä v 2029</p> <ul style="list-style-type: none"> Harraste- ja vapaa-ajantoiminnan kehittäminen hyvinvointia tukevissa hankkeissa (esim. OIVA-hanke) Liikkumisen edistäminen osana Liikkuva opiskelu -ohjelmaa Työpaikalla tapahtuvan oppisen aikana opiskelu- ja työelämävalmiuksia tukevien palvelujen sekä opiskeluhuollon palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja palvelujen yhdenvertaisuus voidaan taata kaikille opiskelijoille 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan opiskelijoille harrastustoiminnan ideointityöpajat Vahvistetaan Liikkuva opiskelu -ohjelmaa arjessa Hyödynnetään OIVA-hanketta asuntolassa majoittuvien harrastustoiminnan laajentamiseen Laaditaan tavoitteisto yhdessä työelämäasiantuntijoiden kanssa. Toteutetaan yhteisiä kehittämistyöpajoja hyvinvointialueen opiskeluhuollon kanssa Liitetään palvelukokonaisuuden kehittäminen osaksi tulevia opiskeluhuollon hankkeita 	<p>2026: Harrastustoiminnan kartoitus ja kehittäminen (OIVA-hanke, Liikkuva opiskelu) 2027: Seuranta (TeaViisari) 2028: Toiminnan laajennus 2029: Arviointi (TeaViisari, opiskelijakysely)</p> <p>2026 Tavoitteiden kirkastaminen ja yhteistyön käynnistäminen</p> <p>2026–2027 Hankkeistamien TEAViisarin tulosten seuranta</p> <p>Työpaikkakyselyjen tulokset</p>	<p>Opiskelijakyselyjen palaute (laadullinen) Liikkuva opiskelu -toiminnan seuranta</p> <p>TeaViisarin ja Kouluterveyskyselyn tuloksissa (2027 ja 2029) palvelujen saatavuus ja saavutettavuus edistynyt (%)</p>
--	---	---	---	---	---

Turvallisuus	Oppimisympäristön turvallisuus Hyvinvointitaidot Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy Häirintäyhteyshenkilötoiminta	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijoiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin kokemuksen vahvistuminen Turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto koko Luovissa Tarkistuslista esteettömien tapahtumien ja vierailujen järjestämisestä Kiusaamisen ja häirinnän kokeminen alle 3 % kaikilla toiminta-alueilla Häirintäyhteyshenkilötoiminnan jatkokehittäminen ml. asumisen palvelut (OIVA-hanke 1.8.2025–31.12.2027) 	<ul style="list-style-type: none"> Päivitetään järjestyssäännöt ja otetaan käyttöön turvallisemman tilan periaatteet sekä tarkistuslista esteettömien tapahtumien ja vierailujen järjestämisestä Järjestetään yhteistyötahojen ja opiskelijoiden kanssa hyvinvointitaitojen työpajoja Toteutetaan henkilöstölle koulutus turvallisemman tilan periaatteista Laajennetaan häirintäyhteyshenkilötoiminta asumispalveluihin Toteutetaan vuosittainen kampanja kaveritaitojen vahvistamiseksi ja kiusaamisen ehkäisemiseksi Luodaan selkeä toimintamalli häirintätilanteiden käsittelyyn 	2026: Järjestyssääntöjen päivitys, turvallisemman tilan periaatteet käyttöön 2027: Ensimmäinen arviointi (TeaViisari) 2028: Toimenpiteiden vahvistus 2029: Lopullinen arviointi (TeaViisari, opiskelijakysely) 2026: Häirintäyhteyshenkilötoiminnan laajennus 2027: Ensimmäinen arviointi (Kouluterveyskysely, TeaViisari) 2028: Toimenpiteiden vahvistus 2029: Lopullinen arviointi (Kouluterveyskysely, TeaViisari)	TeaViisarin turvallisuuden kokemuksen arviot (laadullinen) Kouluterveyskyselyn turvallisuuden kokemuksen osuus (%) Turvallisemman tilan periaatteiden toteutuminen (laadullinen) Kouluterveyskyselyn kiusaamista kokevien osuus (%) TeaViisarin kiusaamisen ehkäisyn arviot (laadullinen) Häirintäyhteyshenkilöiden tavoitettavuus ja palaute
---------------------	--	--	--	--	--